

Raadsvoorstel Zienswijze Gemeenschappelijke Regeling

Opsteller

Burger, Ineke

Vergadering van

18 april 2023

Kenmerk

Z/23/057861 / D/23/095186

Portefeuillehouder

Ad de Regt

Portefeuille

Milieu / ODRU, Natuur- en Milieueducatie

Onderwerp

Zienswijze bijgestelde begroting 2023, begroting 2024 en jaarstukken 2022 ODRU Woerden

Samenvatting

De Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU) voert milieu- en omgevingstaken uit voor 15 deelnemende gemeenten, waaronder Woerden. Ieder jaar worden in april de financiële stukken aangeboden. Wij stellen de raad voor om kennis te nemen van de Jaarstukken 2022 ODRU, de 1e (ontwerp)bijgestelde begroting 2023 en (ontwerp)begroting 2024. De financiële resultaten van de ODRU zijn anders dan we de afgelopen jaren gewend zijn. De jaarrekening sluit af met een verlies van € 49.407. Daarnaast ziet de ODRU zich genoodzaakt om in de begrotingswijziging 2023 een aantal financiële correcties door te voeren. Voor Woerden betekent dat eenmalig een extra financiering nodig is van € 111.560.

De gemeentelijke bijdrage van Woerden in de begroting 2024 van de ODRU blijft gelijk aan de eerder vastgestelde Kadernota 2024. Wel blijven er voor 2024 risico's in verband met mogelijke stijging loonkosten en extra kosten ten gevolge van de Omgevingswet per 1 januari 2024. Daarnaast zijn de twee omgevingsdiensten in provincie Utrecht, de ODRU en de RUD voortvarend gestart met een verkenning om te komen tot 1 omgevingsdienst. Dit kan leiden tot extra onzekerheid en risico's. In de zienswijze vragen we daarom om een zorgvuldig traject en betrokkenheid van de colleges en raden. Daarnaast gaan we in de zienswijze in op de toegenomen financiële risico's.

Gevraagd besluit

1. Kennis te nemen van de jaarstukken 2022 van de ODRU, met een negatief resultaat van € 49.407.
2. Kennis te nemen van de 1e (ontwerp)bijgestelde begroting 2023 van de ODRU waarbij de wijzigingen leiden tot een eenmalige extra bijdrage voor Woerden van € 111.600.
3. Kennis te nemen van de (ontwerp)begroting 2024 van de ODRU waarin een gemeentelijke bijdrage van de gemeente Woerden is opgenomen van € 1.511.530 (13.679 contracturen).
4. De zienswijze met kenmerk D/23/095260 vast te stellen, waarin de volgende aandachtspunten zijn opgenomen:
 - a. Er blijft een risico op tekort in 2023.
 - b. Onzekerheid in begroting 2024.
 - c. Uitvoering Omgevingswet maakt 2024 een spannend jaar.
 - d. Zorgvuldig traject voor verkenning 1 omgevingsdienst is nodig.

Waarom wordt dit voorstel nu voorgelegd

De ODRU moet de begroting 2024 tijdig indienen bij de provincie Utrecht. De raad heeft de gelegenheid om vóór het vaststellen van de begroting door het Algemeen Bestuur van de ODRU zijn zienswijze te geven. Daarnaast heeft de raad de gelegenheid zijn zienswijze te geven op de begrotingswijziging.

Argumenten

1.1 De jaarrekening 2022 sluit af met een licht negatief resultaat

De afgelopen jaren kon de ODRU afsluiten met een positief resultaat. Voor 2022 komt het voorlopige resultaat op een verlies van € 49K en is € 87K minder dan begroot. Dit wordt vooral veroorzaakt door de onderschrijding aan de batenkant. Vergeleken met de uren uit de tweede bijgestelde begroting 2022 zijn er ruim 3.000 uur minder gerealiseerd.

1.2 De weerstandscapaciteit moet worden aangevuld met een eenmalige bijdrage

Eind 2022 bedroeg de weerstandscapaciteit € 809.086 (exclusief het resultaat over 2022 van € 49.407 negatief) en daarmee bevindt de ratio van 0,80 zich niet binnen de afgesproken bandbreedte van 1,0 tot 1,4. Begin 2023 heeft de ODRU de risico's herzien. De minimaal benodigde weerstandscapaciteit komt nu uit op € 1.091.000. Om de minimale ratio van 1,0 te halen, wordt in deze eerste (ontwerp) bijgestelde begroting 2023 voorgesteld om een incidentele bijdrage aan de gemeenten te vragen voor het totaalbedrag van € 331.300.

Deze eenmalige bijdrage is opgenomen in de de (ontwerp) bijgestelde begroting van 2023. Voor gemeente Woerden betekent dit een eenmalige extra bijdrage van € 29.900.

2.1 Eenmalige verhoging van het uurtarief in 2023 met 5 euro

Zonder een tariefsverhoging zou de eerste (ontwerp)Bijgestelde Begroting 2023 sluiten met een negatief saldo van € 1.449.500. Dit tekort is het gevolg van de hoge inflatie in 2022 en 2023 en de daaraan gerelateerde loonsverhogingen. Dit was nog niet bekend in 2021 bij het opstellen van de Kadernota ODRU 2023. Het vastgestelde tarief van € 98,50 voorziet dus niet in de grote prijsstijgingen van afgelopen jaren, waardoor grote tekorten ontstaan bij de ODRU. De ODRU stelt daarom voor om nu het tarief (eenmalig en alleen voor) 2023 te verhogen met € 5,- ten opzichte van het tarief zoals vastgesteld in de Kadernota ODRU 2023. Het nieuwe tarief voor 2023 wordt dan € 103,50. Deze tariefsverhoging werkt dus vooralsnog niet door in het tarief en de begroting van 2024. Voor gemeente Woerden betekent dit eenmalig extra kosten van € 81.700 voor 2023.

2.2 Begroot resultaat in de begrotingswijziging 2023 is € 494.500 negatief.

Met bovenstaande aanpassing van het uurtarief komt het begroot resultaat in 2023 alsnog op € 494.500 negatief. Dit tekort komt voor ongeveer de helft door het opnemen van incidentele lasten als structurele lasten en voor de andere helft door lastenstijgingen. De ODRU ziet mogelijkheden om dit tekort te beperken. Vooral door de kosten opgenomen voor langdurig zieken te beperken. Lopende het jaar zal de ODRU dit incidentele tekort nauwgezet monitoren en proberen zo klein mogelijk te maken. Er blijft naar onze verwachting wel een risico dat de ODRU dit tekort niet volledig weet weg te werken. Uitgaande van deze € 494.500, betekent dit voor gemeente Woerden een risico van maximaal € 44.700.

3.1 Begroting 2024 conform Kadernota 2024

De (ontwerp)Begroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027 hebben een structureel sluitend saldo, waarin alle opgenomen structurele lasten worden gedekt door structurele baten. In totaal bedragen de baten en lasten ruim € 17,2 miljoen. De (ontwerp)Begroting 2024 is opgesteld op basis van het in de Kadernota ODRU 2024 vastgestelde tarief van € 110,50 en in totaal 151.379 gegarandeerde uren. Er bestaat wel de onzekerheid of gehanteerde indexeringen voor inflatie en loonstijgingen voldoende zullen zijn. Ook de inwerkingtreding van de Omgevingswet 2024 brengt onzekerheid met zich mee. In de Voorjaarsrapportage 2022 heeft de gemeente Woerden al structureel ruimte voor 730 extra uren opgenomen voor uitvoering Omgevingswet. Dit komt overeen met € 80.665 in 2024.

4.1 Zienswijze met aandachtspunten over de financiële risico's

De financiële stukken van de ODRU geven aan dat de financiële risico's zijn toegenomen ten opzichte van voorgaande jaren. Inflatie en loonstijgingen zijn hierbij de grootste oorzaken. In de zienswijze wordt nader ingegaan op deze financiële risico's. Zo blijft er een risico op tekort in 2023 en zit er een onzekerheid in begroting 2024. In de zienswijze pleiten we er voor om verdergaande stappen te nemen om uniformiteit bespreekbaar te maken. Ook als dit betekent dat de mogelijkheden voor maatwerk voor gemeenten beperkt worden. Verder geven we aan bewust te zijn van de risico's die de uitvoering van de Omgevingswet met zich meebrengt nu deze wet per 1 januari 2024 inwerking treedt.

Verder komen we terug op een opmerking uit onze eerdere zienswijze met een vraag over stand van zaken nadere onderbouwing kosten aanpassing functiehuis.

4.2 Zorgvuldig traject voor verkenning 1 omgevingsdienst is nodig

De twee Omgevingsdiensten in provincie Utrecht, ODRU en RUD zijn voornemens om te werken aan een meer robuuste samenwerking. De ODRU heeft hiertoe een voorstel gemaakt om de mogelijkheden te verkennen om te komen tot 1 omgevingsdienst. Dit voorstel is op 6 april jl. besproken in het Algemeen Bestuur van de ODRU. De ODRU en RUD zullen het traject verder gaan uitwerken. Dit traject kan ook leiden tot extra onzekerheid en risico's. De gemeente heeft ten aanzien van gemeenschappelijke regelingen een bijzondere verantwoordelijkheid als eigenaar en opdrachtgever. In de zienswijze wordt daarom aandacht gevraagd voor een zorgvuldig traject en betrokkenheid van colleges en raden.

Kantttekeningen en risico's

3.1 Extra risico's door verkenning van 1 Omgevingsdienst

De ODRU heeft samen met de RUD het Algemeen Bestuur van de ODRU op 6 april jl. een voorstel voorgelegd om de mogelijkheden te verkennen om tot 1 omgevingsdienst te komen. Dit traject wordt door de ODRU en RUD verder uitgewerkt. Dit traject kan ook leiden tot extra onzekerheid en risico's. In de zienswijze wordt daarom aandacht gevraagd voor een zorgvuldig traject en betrokkenheid van colleges en raden.

Financiële gevolgen van verwerking lasten regeling in de gemeentelijke begroting

Jaarstukken 2022 ODRU

Het voorlopige resultaat van de ODRU komt op € 49.407 negatief.

Bijgestelde begroting 2023 ODRU

In de bijgestelde begroting 2023 zit een verhoging van het uurtarief met 5 euro. Het uurtarief voor 2023 komt daarmee op € 103,50. Deze tariefsverhoging geldt voor alle uren opgenomen in het Uitvoeringsprogramma 2023. Te weten de vaste contracturen, de extra structurele inzet en project-uren. De kosten ten gevolge van deze tariefstijging zijn voor Woerden in totaal € 81.700. Daarnaast is een eenmalige bijdrage van Woerden nodig voor het ophogen van de algemene reserve van € 29.900. Op basis van dit aangepaste uurtarief komt het begroot resultaat van de ODRU in 2023 alsnog op € 494.500, negatief. De ODRU ziet mogelijkheden om dit tekort intern weg te werken. Er blijft een risico dat dit niet voor het hele bedrag lukt.

Bij vaststelling in het college van het Uitvoeringsovereenkomst - en programma ODRU 2023, D/22/068606, is geconcludeerd dat door uitstel van de Omgevingswet er minder van de daarvoor gereserveerde middelen nodig zijn. Het college heeft daarom besloten om deze middelen, € 27.088, te verwerken in de voorjaarsrapportage. Hiermee kan een deel van de extra kosten gedekt worden. Dit zal worden meegenomen in voorjaarsrapportage 2023.

Begroting 2024 ODRU

Er zijn voor de begroting 2024 geen wijzigingen van de kosten ten opzichte van de eerder vastgestelde Kadernota ODRU 2024. In de begroting 2024 van de ODRU is voor de gemeente Woerden een vaste gemeentelijke bijdrage opgenomen van € 1.511.530. Met het overige budget beschikbaar in de gemeentelijke begroting komt het totale budget voor de inzet van de ODRU op € 1.707.331.

Omschrijving	Huidige kosten ODRU in gemeentelijke begroting voor 2023	Aanpassingen door begrotingswijziging 2023	Totale kosten ODRU in gemeentelijke begroting 2023*	kosten ODRU in gemeentelijke begroting 2024 (ongewijzigd)
stijging uurtarief met € 5,-		€ 81.700		
eenmalige bijdrage algemene reserve		€ 29.900		
TOTAAL	€ 1.569.846	€ 111.600	€ 1.681.446	€ 1.707.331

uurtarief € 98,50

uurtarief € 103,50

uurtarief € 110,50

De aanpassingen ten gevolge van de bijgestelde begroting 2023 worden verwerkt in de Voorjaarsrapportage 2023.

Vervolgproces

Zienswijzen kunnen tot en met 12 juni 2023 worden ingediend bij het bestuur van de ODRU. Met de gewijzigde Wet op de gemeenteschappelijke regelingen hebben de raden 12 weken, was 8 weken, de tijd om een reactie te geven op de (ontwerp)begrotingswijziging en (ontwerp)begroting van de ODRU. Om de raden deze ruimte te kunnen geven, zijn de stukken dit jaar door het Dagelijks Bestuur, in plaats van het Algemeen Bestuur, naar de raden gestuurd. De besluitvorming over de financiële stukken vindt plaats in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 6 juli 2023.

Bevoegdheid raad

Jaarrekening ODRU

De raad heeft geen mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de jaarrekening. De jaarstukken van de ODRU zijn op 6 april dit jaar vastgesteld door het Algemeen Bestuur (AB) ODRU.

Begrotingswijziging en begroting

De raad kan een zienswijze geven op de (ontwerp)begrotingswijziging en (ontwerp)begroting. Het vaststellen van de begrotingswijziging en de begroting is een bevoegdheid van het AB ODRU.

Bijlagen

1. Jaarstukken ODRU 2022 en goedkeurend accountantsverslag. D/23/097638
 2. Aanbiedingsbrief mogelijkheid voor indienen zienswijze begrotingen. D/23/095505
 3. Eerste (ontwerp) bijgestelde begroting 2023. D/23/095506
 4. (ontwerp) begroting 2024 ODRU. D/23/095507
 5. Zienswijze begrotingswijziging 2023 , begroting 2024 en jaarstukken 2022 ODRU. D/23/095260
 6. Raadsbesluit zienswijze begrotingswijziging 2023 , begroting 2024 en jaarstukken 2022 ODRU. D/23/097637
-